

RASEBORG
RAASEPORI

Raaseporin strategia 2027–2030

Luonnos, valmistelussa

Sisältö

1. Raaseporin visio 2027–2050
2. Strategiset tavoitteet 2027–2030
3. Raaseporin positiivinen manifesti
4. Toimintaympäristö 2026
5. Prosessi ja taustaa

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG
RAASEPORI

1. Raaseporin visio 2027–2050

Raaseporin visio 2027–2050

YHDESSÄ

Meillä koet yhteisöllisyyttä. Raaseporissa elämäsi on rikkaampaa.

Olemme yhteensovittamisen ja yhteistyön mestareita. Olemme lastesi turvallinen leikkipuisto, maailman hienoin luonnonpuisto ja valmistavien yritysten toimiva teollisuuspuisto, joskus jopa elämyspuistosi.

Olemme Skandinavian paras kaupunki, aivan kuten olemme olleet jo yli 700 vuoden ajan.

RASEBORG
RAASEPORI

2. Strategiset tavoitteet 2027–2030

Strategiset tavoitteet ja seuranta

Raaseporin strategia (valtuustokausi)

- **3 strategista tavoitetta:** Elämänlaatu, Kehitys, Ekologinen kestävyys
- **1 lupaus** per strateginen tavoite (= 3 kpl)
- **Tunnusluvut** strategisille tavoitteille (2+4+2 = 8 kpl, *kts Excel-liite*)

Raaseporin talousarvio (kalenterivuosi)

- **8 avainlukua** alatunnusmittareineen: kaupunginhallitus vastaa näiden kehityksen seurannasta vuosittain ja voi budjetointiyhteyksissä esittää tarkempia poimintoja/toimialat ylittäviä alatavoitteita, jotka liittyvät näihin.
- **3 strategista tavoitetta ja niihin liittyvät lupaukset ohjaavat toimielimiä;** toimielin päättää, millaisia toiminnallisia tavoitteita ja mitä mittareita/avainlukuja tarvitaan valtuustotavoitteiden ja niiden avainlukujen toteutumisen tukemiseksi, 1–3 kutakin strategista tavoitetta kohden (= yhteensä 3–9 kpl/toimielin).

1. Elämänlaatu

Edistämme asukkaiden elämänlaatua ja arjen turvallisuutta. Raasepori on kaupunki, jossa asukkaat voivat hyvin, ovat osallisia ja saavat laadukasta palvelua kaikissa elämänvaiheissa.

Lupaus: Raaseporin kaupunki uskaltaa kokeilla uusia ja erilaisia palvelujen tuottamistapoja, ottaen kuitenkin aina huomioon perusperiaatteet: yhdenvertainen, saavutettava ja laadukas toiminta, sekä hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Toimintojen jatkuvuus turvataan myös poikkeustilanteissa.

- 1.1. HYVINVOINTI:**
- Hyvinvointikysely, tyytyväisten tai erittäin tyytyväisten osuus
 - Henkilöstökysely, kuinka tyytyväinen henkilöstö on (keskiarvo)
 - Kouluterveyskysely, tyytyväisten oppilaiden osuus

- 1.2. SUOSITTELU:**
- Asiakastyytyväisyys/suosittelutaipumus, eli Net Promoter Score (NPS) –indeksi, asukailta, osa-aika- ja vapaa-ajan asukailta, yrityksiltä ja henkilöstöltä.

2. Kehitys

Edistämme kestävää yhteiskuntakehitystä ja kasvua. Raasepori on elinvoimainen kaupunki jossa työ, yrittäjäys ja investoinnit sekä kulttuurin, koulutuksen ja vapaa-ajan mahdollisuudet luovat elämäniloa, mahdollisuuksia ja tulevaisuudenuskoa.

Lupaus: Raaseporin kaupungin vastuullinen ja pitkäjänteinen taloudenhoito mahdollistaa kaupungin uudet panostukset, kehityksen ja investoinnit. Kaupunki edistää hyvää yritysympäristöä ja menestyksestä alueellista yhteistyötä, keskittyen erityisesti vierailuelinkeinoihin.

2.1. TULOT: Verotulot (euro)

2.2. TULOMUUTTO: Nettomuutto per vuosi 2027–2030 vrt 2024–2025

2.3. TYÖLLISYYS: Työttömyysaste

2.4. MENOT: Ulkoiset käyttökustannukset asukasta kohden (euro)

3. Ekologinen kestävyys

Huolehdimme Raaseporista ja edistämme ympäristöviisaita valintoja. Raasepori on kaupunki, joka näkee biologisen monimuotoisuuden, meriluonnon ja rakennetun ympäristön vaalimisen vahvuuksinaan. Ilmastojalanjälkeä pienennetään hiilinieluja vahvistamalla ja positiivista hiilikädenjälkeä lisäämällä.

Lupaus: Kaupunki edistää ekologista kestävyyttä, ilmastosiirtymää ja -resilienssiä järjestelmällisesti kaikessa suunnittelussa ja toiminnassa.

3.1. ILMASTOVIISAUS: - Kaupungin kokonaispäästöt

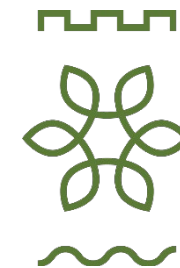
3.2. YMPÄRISTÖVIISAUS: - Ympäristöviisas toiminta (omat mittarit; energiatehokkuus, joukkoliikenne, fossiiliset polttoaineet, kiinteistöjäte, viemäriveresi)

RASEBORG
RAASEPORI

3. Raaseporin positiivinen manifesti 2027–2030

Raaseporin positiivinen manifesti

- **Yhdenvertaisuus, saavutettavuus ja osallisuus** niiden kaikissa merkityksissä ovat meille keskeisiä.
- Identiteettimme kulmakiviä ovat **kaksikielisyys, yhteisöllisyys ja vireä yhdistystoiminta**. Asenteemme kaksikielisyyteen on käytännönläheinen, mutta me noudatamme tiukasti lakisääteisiä kielellisiä oikeuksia.
- **Asenteemme on avoin** kaikkia kansalaisuuksia kohtaan. Panostamme maahanmuuttajien kotoutumiseen. Meille olet aina tervetullut niin vierailijana kuin asukkaana.
- **Yhteisöllisyys** ja elinvoimaiset taajamat ja kylät ovat strateginen vahvuutemme. Monipuoliset elämäntapa-mahdollisuudet pysyvät, me emme keskitä kaikkea suurimpiin taajamiin.

Raaseporin positiivinen manifesti

- Pelaamme kokoamme suuremmassa liigassa **kulttuurin, urheilun** ja rakennetun **kulttuuriperinnön** osalta. Mahdollistamme, että näin on jatkossakin.
- Menemme kaikessa **lapset ja nuoret edellä**. Varhaiskasvatus ja koulut ovat meillä hyvin resursoituja ja luokkakoot maltillisia. Panostamme erityistarpeiden huomioimiseen ja varmistamme, että koulurakennukset ovat toiminnallisia ja terveellisiä.

Raaseporin positiivinen manifesti

- Kasvamme omaan tahtiimme osana Uudenmaan kasvua, ja erityisesti työikäisten **nettomuutto** on positiivinen. Meiltä opiskelemaan lähteneiden takaisinhoukuttelu edellyttää korkeasti koulutettujen osaamista vastaavien työmahdollisuuksien lisäämistä.
- Uudistamme **asuntopolitiikkaamme** ja mahdollistamme kohtuuhintaisia ja moderneja vuokra-asuntoja.
- Aiempaa määrätietoisemmalla **maankäyttöpoliitikalla** mahdollistamme yritys- ja teollisuusetablointeja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Kehitämme infraa ja kaavoitusta ennakoivasti. Viimeistelemme Raaseporin **yleiskaavan** ja päivitämme kehityskuvan 2050.

Raaseporin positiivinen manifesti

- Vierailuelinkeinot, eli matkailu ja sen liitännäiselinkeinot, kasvavat Raaseporissa nopeasti, ml. kansainvälinen matkailu. Mahdollistamme **majoituskapasiteetin** parantamisen ja kestävän kasvun. Matkailun edistämisen yhteistyötä kehitetään yhdessä naapurikuntien kanssa.
- **Alueellinen yhteistyö** löytää uusia muotoja ja alueita, niin vihreän siirtymän investointien houkuttelun kuin alueen infratarpeiden vaikuttamistyön muodossa.

Raaseporin positiivinen manifesti

- Panostamme **Rantaradan** edistämiseen, koska elintärkeä kaukojunaliikenne mahdollistaa yhteydet paitsi Helsinkiin myös Varsinais-Suomeen. Hanko–Hyvinkää-yhteyttä voidaan kehittää myös henkilöliikenteelle, mutta ei Rantaradan kustannuksella.
- Tieyhteyksistä erityisesti **valtatie 25:n** parantaminen luo edellytyksiä ja mahdollisuuksia.
- **Konserniyhtiöiden** määrä ja merkitys voivat kasvaa. Kiinnitämme edelleen huomiota omistajaohjauksen parantamiseen ja panostamme osaamiseen hallitusten jäsenten nimityksissä.

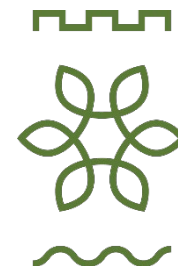
Raaseporin positiivinen manifesti

- Raasepori hyötyy usealla eri tavalla, jos sen asukkaiden keskimääräinen **koulutustaso** saavuttaisi Uudenmaan keskiarvon. Tiivistämme yhteistyötä koulutuksentarjoajien kanssa, jolloin sivistys- ja koulutusmyönteinen asenne kasvaa.
- **Uudenmaan prikaati** / merivoimat on kaupungille tärkeä kumppani. Yhteistyön ydin on paitsi puolustuspoliittinen myös elinkeinopoliittinen. Turvaamme prikaatin toimintaedellytyksiä kaupungin työkaluilla.
- Länsi-Uudenmaan **hyvinvointialue** on kaupungille tärkeä yhteistyökumppani erityisesti ennaltaehkäisevän työn kautta. Välitämme asukkaiden hyvinvoinnista, vaikka kaupunki ei enää vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Raaseporin positiivinen manifesti

- Kehitämme **organisaatiokulttuuriamme** ja poliittista **kulttuuriamme** suuntaan, jossa uskalletaan ehdottaa ja kokeilla uusia asioita ja joissa keskinäinen luottamus edesauttaa asioiden tehokasta hoitamista.
- Saavutamme tavoitteemme **motivoituneen henkilöstön avulla**. Kehitämme yhteistyötä henkilöstön kanssa niin työilmapiirin, palkkauksen, työolojen kuin tärkeiden etuuksien, kuten työterveyshuollon, osalta.
- Raaseporin **tavaramerkki ja maine** on meistä kaikista kiinni. Otamme aktiivisesti huomioon kaupunkimme hyvät puolet ja sen monet vahvuudet. Haasteisiin ja ongelmiin puutumme rakentavasti niiden ilmaantuessa.

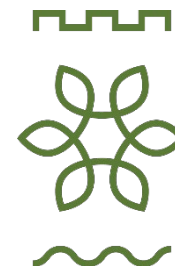

RASEBORG
RAASEPORI

4. Toimintaympäristö 2026

Toimintaympäristömme 2026

Poliittisen maailmanjärjestyksen murrokset mittaavat demokratian vahvuutta ja yhteiskuntamme resilienssiä. Kunnat ovat demokratian perusyksikkö ja yhteiskunnan operatiivisia tukipilareita, eli lähtökohtaisesti myös varautumisorganisaatioita.

Toimintaedellytysten turvaaminen kaikissa tilanteissa ja skenaarioissa on nyt itsestäänselvyys. Luotettavaa ja saavutettavaa viestintään vaaditaan, sillä virheellinen tieto leviää helposti.

Asukkaiden turvallisuudentunne on horjunut sekä maailmanpolitiikan että hyvinvointipalveluiden muutosten vuoksi. Itse koettu hyvinvointi on hyvällä tasolla, mutta yksinäisyys ja liikkumattomuus ovat haasteita kasvavalle määrälle sekä nuoria että vanhuksia.

Ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen vaikutukset pahenevat.

Suomenlahden hyvinvointi vaatii toimenpiteitä. Kiertotalous ja uusiutuva energia ovat yhä tärkeämpiä. Vetykaasun kansallisen runkoputken suunnittelutyö on aktiivisessa vaiheessa. Tärkeintä kestävää liikkumismuotoa, Rantarataa, uhkaa suunniteltu Länsirata.

Ikääntynyt väestö tulee Suomessa pian olemaan enemmistö, ja lasten määrä jatkaa vähenemistään. Ihmiset elävät yhä pidempään. Tekoäly haastaa tiedon tuottamisen, sivistyksen sekä myös päätöksenteon, mutta digitalisaatio tuo myös mahdollisuuksia, esimerkiksi monipaikkaisuuden muodossa.

Raasepori tulee yhä lähemmäs pääkaupunkiseutua, kun työpaikkoja siirtyy ja syntyy erityisesti pääkaupunkiseudun länsiosiin. Yhteistyö rannikkoalueella on positiivisessa vaiheessa ja vahvasti ankkuroitu yhteiseen historiaan sekä yhteiseen etuun ja tavoitteisiin.

RASEBORG
RAASEPORI

5. Prosessi ja taustaa

Syksy 2024

- MDI:n kuntakortin tilaus
- FCG:n selvitysten tilaus (vertailut)
- Muu alustava taustatieto
- rakenteesta

Kevät ja syksy 2025

- Aineiston kerääminen
- Nykyisen strategiakauden arviointia, tarkastuslautakunta
- Neuvostojen ensimmäiset näkökannat
- Iltatapahtuma Raaseporiin muuttaneille
- Esihenkilöt: valmisteleva työpaja (talousarvio- ja strategia-seminaari)
- Työpaja, uuden valtuuston ensimmäinen kokous, kick-off (Barbro Teir 05–06/2025), rakenteen hyväksyminen
- Valtuuston strategiaseminaari (09/2025)
- Valtuuston tilaus/päätös ja kaupunginhallituksen lähetekeskustelu rakenteesta

Kevät 2026

- Kysely oppilaskunnille (02/2026)
- Strategiaseminaari, sisäinen (1 päivä)
- Kaupunginhallituksen strategiaseminaari ja sidosryhmien kuuleminen ennen kaupunginhallituksen ensimmäistä käsittelyä (6.–7.3.2026)
- Kaupunginhallitus 16.3.2026
- Lausuntokierros: lautakunnat, neuvostot, henkilöstö (2 tapahtumaa), yrittäjäjärjestöt (aamutapaaminen), kyläyhdistykset, kaupungin internetsivuilla (03–04/2026)
- Talousarvioseminaari, sisäinen (04/2026)
- Valtuuston iltakoulu (04/2026)
- Päätös, kaupunginhallitus 11.5.2026, talousarviokehykset 25.5.2026 ja valtuusto 1.6.2026

Syksy 2026 →

- Täytäntöönpano vuosina 2027–2030
- Visio 2027–2050
- Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 perusta
- Yleiskaavan perusta
- (Monivuotisten) ohjelmien ja (yksivuotisten) suunnitelmien perusta, esim. elinkeino-ohjelma, maankäyttöohjelma, asuntopoliittinen ohjelma, ilmasto-ohjelma, hyvinvointisuunnitelma (monivuotinen), kulttuuri- ja vapaa-aikaohjelma, konserniohje ja henkilöstöpoliittinen ohjelma

Edellisen strategiarakenteen arviointi ja siitä saadut kokemukset

- Rakenne on looginen ja siinä on ajatus talousarvion ja strategian välillä.
- Raasepori tarvitsee kokonaisvaltaisen toimikaudet ylittävän vision.
- Strategian mittareilla pitäisi olla määritellyt ja mitattavissa olevat tavoitteet, jotta saadaan objektiivinen yhteisymmärrys siitä, mitkä ovat kaupungin konkreettiset tavoitteet. Tämän vuoksi toimivat seurantamekanismit, jotka ohjaavat talousarvion sitovia toiminnallisia tavoitteita ja niiden mittareita, puuttuvat tällä hetkellä.
- Strategisten alatavoitteiden (17) ja mittareiden (41) määrän pitäisi olla selvästi pienempi ja yleisemmällä tasolla. Seurantamatriisista tulee muutoin vaikeaselkoinen ja laaja-alainen, ilman yleiskuvaa.
- Talousarvion 200 sitovaa toimintatavoitetta vaikeuttavat seuranta entisestään. Valtuuston ei myöskään ole tarkoituksenmukaista määritellä vuosittain 200 sitovaa tavoitetta, koska niitä koskevat muutokset tulisi käytännössä käsitellä valtuustossa. Talousarvion sitovia tavoitteita pitäisi siis olla huomattavasti alle 200, ja valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntatason välisten rakenteiden pitäisi olla entistä selkeämpiä.

Kuntalaki 37 §

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

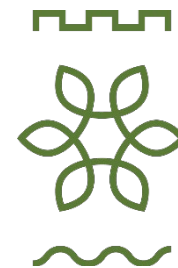
Muistilista

1. ... **strategian tulee perustua todelliseen tarpeeseen ja rehelliseen analyysiin.**
2. ... **strategian vision ja tavoitteiden tulee olla selkeät**, eli strategian tulee antaa pitkän aikavälin suunta ja määritellä kunnan kehittämisen konkreettiset tavoitteet.
3. ... **strategian tulee olla käytännönläheinen ja toimintapainotteinen.** Sen tulee ohjata päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista.
4. ... **strategiaan tulee valita selkeät priorisoinnit**, jotka auttavat kunnan toimijoita ymmärtämään ja edistämään yhteisiä tavoitteita.
5. ... **strategian tulee välttää toistamasta pelkästään sitä**, mitä kuntalaki tai muut lait edellyttävät kunnilta.
6. ... **strategia tulee muotoilla ja siitä viestitään innostavalla tavalla.** Hyvä strategia on helppo ymmärtää ja välittää eteenpäin, jotta asukkaat ja muut sidosryhmät myös kokevat olevansa osallisia.

Esimerkkejä vuositasolla, lautakunta (TA-vuosi 2027)

3 – 8 – 3

ELÄMÄNLAATU: Raaseporin kaupunki uskaltaa kokeilla uusia ja erilaisia palvelujen tuottamistapoja, ottaen kuitenkin aina huomioon perusperiaatteet: yhdenvertainen, saavutettava ja laadukas toiminta, sekä hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Toimintojen jatkuvuus turvataan myös poikkeustilanteissa.

- 1–3 kpl toiminnan tavoitetta tunnusluvuin

KEHITYS: Raaseporin kaupungin vastuullinen ja pitkäjänteinen taloudenhoito mahdollistaa kaupungin uudet panostukset, kehityksen ja investoinnit. Kaupunki edistää hyvää yritysympäristöä ja menestyksestä alueellista yhteistyötä, keskittyen erityisesti vierailuelinkeinoihin.

- 1–3 kpl toiminnan tavoitetta tunnusluvuin

EKOLOGINEN KESTÄVYYS: Kaupunki edistää ekologista kestävyyttä, ilmastosiiirtymää ja -resilienssiä järjestelmällisesti kaikessa suunnittelussa ja toiminnassa.

- 1–3 kpl toiminnan tavoitetta tunnusluvuin

Esimerkkejä vuositasolla, kh (TA-vuosi 2027)

3 – 8 – 3

Kaupunginhallituksen tärkein tehtävä on tunnuslukujen jakaminen vuosittaisiksi tavoitteiksi. Mahdolliset muut toimialarajat ylittävät tavoitteet, joista tulee pakollisia kaikille lautakunnille?

Mittarit ja tavoiteltava taso?

- Tunnusluvut 1.1.–1.2.
- Tunnusluvut 2.1.–2.2.–2.3.–2.4.
- Tunnusluvut 3.1.–3.2.

RASEBORG
RAASEPORI